VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 7 JULI 2022

Onderwerp: RV Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer (2022.0000040)

Voorzitter: dhr. P.J.M. Schouten

De leden: dhr. T.M. Beusenberg, dhr. T.M. Blom, dhr. M.F. Boels, mw. M.R. Hogervorst, mw. J.M. Hup, dhr. R. Kenselaar, mw. J. Koolmoes, dhr. R.P. van Laar, mw. S. van de Meeberg, mw. M.C.M. Roos, dhr. H.P. Spijker, dhr. D.P.F. Zuyderwijk

Griffier: mw. M. Damen

Portefeuillehouder: mw. C.F.M. van der Meij

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Dames en heren van de gemeenteraad en het college, we gaan beginnen. Waar gaan we het vanavond over hebben? Waar gaat het eigenlijk over? Het Klimaatadaptiebeleid Haarlemmermeer. Een beslispunt met A, B, C en D. De hoorzitting van 28 april jl. is niet doorgegaan omdat er geen insprekers waren. We gaan erover stemmen op 14 juli a.s. Dus doe uw best. Ik heb al een hand gezien van mevrouw Van de Meeberg van D66, voor het eerste woord. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Klimaatadaptatiebeleid, het is goed en noodzakelijk dat het is geschreven. Het is ook helder beschreven. Het is fijn dat er zienswijzen op zijn ingediend. Want dat betekent dat er mensen bij betrokken zijn. Dat is altijd goed. We kunnen ons ook vinden in de manier waarop er is omgegaan met die zienswijze. Er is te lezen dat er vijf stappen richting klimaatadaptatie te nemen zijn. Die zijn bewustwording, activeren, eigenaarschap, meewerken en combineren. Voorzitter, D66 mist hierin de actieve rol van de gemeente zelf. Actief op het gebied van bomen planten, vergroenen, tegelwippen, dat soort dingen. Ook op andere punten ziet D66 graag een meer actieve rol voor de gemeente. Bijvoorbeeld niet een keer in de drie jaar evalueren maar gewoon wat vaker. Tijdens de klimaat- en energiemonitor die er komt. Ook een actieve rol als het gaat over communicatie. Er valt nu te lezen dat er in Informeer een berichtje over MNSX wordt geschreven. Wat ons betreft, moet dat ook echt actiever, maar ook een actieve rol in het aanvragen van subsidies. Niet alleen vragen bij provincie en het rijk, maar ook in Europa. En een cofinanciering met Europese gelden zoals een stad als Rotterdam dat heel slim doet. We zien op al die punten graag een actievere rol van de gemeente. Ik ben heel benieuwd hoe onze collega's daarover denken.
Dan wil ik nog twee dingen meegeven. Er wordt gezegd dat lopende projecten worden ontzien omdat het vertragend zou werken. Gisteren hebben we een bijeenkomst gehad van ontwikkelaars Nieuw-Vennep-West, Cruquius en Lisserbroek. Ze zeggen: pas nu eens op met het stapelen van ambities, want dat kan vertraging opleveren. Bij doorvragen leert dat klimaatadaptatie daar niet een van de onderdelen van is omdat al die ontwikkelaars dat eigenlijk zelf heel graag doen. Die willen heel graag klimaatadaptief aan het werk. Ze organiseren er ook zelf dingen voor. Ze zijn er juist heel enthousiast over. Wat ons betreft, hoeft het helemaal geen belemmering te zijn. Dan nog iets over de cijfers. Voor de uitgangspunten is gebruikgemaakt van een rapport uit 2014, terwijl er in 2021 nog nieuwe cijfers bij het KNMI zijn gepubliceerd. Dat wordt best vaak gedaan, het klimaat verandert sneller dan aanvankelijk is gedacht. Ook daarin zou ik graag een wat meer actievere rol van de gemeente zien en dat we die cijfers gewoon dichter bij ons houden. Vaker monitoren en gebruikmaken van de meest

recente data die op dit moment bekend is. Tot zover, dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van de Meeberg. De tweede spreker, mevrouw Koolmoes van de HAP. Gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Het klimaatadaptatiebeleid van de gemeente Haarlemmermeer. Het klimaat is gewoon een natuurlijk fenomeen. Voorzitter, we hebben uitgekeken naar dit document. De hele fractie heeft er wel raakvlakken mee. Op het gebied van water, groen, wonen, spelen. We zijn ons als fractie van HAP heel goed bewust dat er nu stappen gezet moeten worden om mensen bewuster te maken en mensen te inspireren. De natuur stelt ons voor uitdagingen. We herinneren ons de ondergelopen straten bij hevige regenval in Zwanenburg. En we werden er toen opnieuw op gewezen dat onze polder nu eenmaal dik onder zeeniveau ligt. Voor HAP is het belangrijk dat we de inwoners meenemen door middel van duidelijke participatie, het delen van informatie en het gericht inzetten op bewustwording bij inwoners. Innovatief, duurzame oplossingen zoeken om Haarlemmermeer klimaatbestendiger te maken. De zorg van mijn fractie zit hem nu vooral in de infrastructuur van de elektriciteit. Want willen wij al die initiatieven op het gebied van energieopwekking ook daadwerkelijk uitvoeren, zullen we daar nu volledig op moeten inzetten. Om niet te uitgebreid te zijn ga ik in op een paar zienswijzen, maar niet nadat ik een compliment heb gegeven aan de ambtenaren die dit stuk hebben geschreven. Een huzarenstukje. Fijn te lezen dat volksgezondheid nu in het stuk is meegenomen, zoals HAP heeft aangegeven. Complimenten voor de reacties op zienswijzen 1C en 1D. Samenwerken met de GGD is een slimme manier om informatie te kunnen delen om te kunnen horen waar men tegenaan loopt voor wat betreft de gezondheidsrisico's in verhouding met het klimaat. Denk aan de hittestress. In 1F, in deze reactie over de bluswatervoorzieningen staat de zin: achterstallig onderhoud rond en aan de bluswatervoorzieningen. Zou het college nog eenmaal kunnen toelichten hoe we dit achterstallig onderhoud dan kunnen inlopen? Op zienswijze 2: het zoute water, een groot probleem nog steeds in onze polder. Mijn fractie wil erop wijzen dat er op veel manieren onderzoeken lopen waar men kijkt hoe men het zoute water kan tegengaan, onder andere bij de sluizen van IJmuiden. Kennis opdoen is macht voorzitter, ik adviseer om eens met vijf agrarische ondernemers om tafel te gaan zitten, dan is dit probleem zo opgelost. Voorzitter, nog even een overdenking. Wie herinnert zich nog dat in menig Haarlemmermeers dorpje voor de huizen een sloot liep en dat men over een bruggetje zijn voortuin moest inlopen. Slootjes die met gemak veel water konden opvangen. Wij hebben tenslotte de slootjes destijds dichtgemaakt. De tuintjes werden zo groter en de mens wilde onderhoudsgemak dus kwamen er grote tegels op de plaats waar eerst water liep. Wijze lessen die we nu leren, door keuzen is het verleden gemaakt. Moeder natuur heeft ons een lesje geleerd. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Koolmoes. De volgende spreker is de heer Spijker, EEN Haarlemmermeer. Gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Dank u wel. Onze complimenten. Klimaatadaptatie moet hoog op de agenda staan. We hebben steeds meer droogte en plotselinge overstromingen. Als we naar risicovolle gebieden kijken, worden we niet erg blij. Neem Zwanenburg, delen van Badhoevedorp, Spaarndam, Nieuw-Vennep, Halfweg et cetera. Hier staan locaties waar het water tot 1 meter hoog in de huizen kan komen staan. Dat hebben we natuurlijk in het verleden met Zwanenburg meegemaakt. Dit vraagt om een gedegen beleid. Dus laten we ook meer investeren in extra pompcapaciteit voor onverwachte hoosbuien op deze locaties. Dan de actie Tegel eruit plant erin. Deze is erg goed, maar die mag absoluut nog meer aandacht krijgen bij de inwoners. Een andere interessante ontwikkeling is de ontwikkeling van adaptieve daken daarop creëert u een perfecte waterberging. Neem dit eens mee in uw plannen om voor het nieuw te ontwikkelen gebied. Graag horen wij een reactie van het college. Dit was het, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Even goed kijken wie ik als volgende het woord mag geven. Dat is mevrouw Hogervorst van Forza!

Mevrouw HOGERVORST: Voorzitter, al vanaf dat de aarde rond is, is het weer elke dag anders. Geen zomer is hetzelfde als de vorige en ook is de ene winter de andere niet. Sinds de jaartelling hebben we perioden gehad dat het warmer was dan normaal. Het middeleeuw klimaatoptimum duurde van 1100 tot 1250. En in de vorm van de Kleine IJstijd, die van 1350 tot 1850 duurde, was het ook een lange tijd kouder. Het klimaat wisselt continu en het lijkt nu, na het aflopen van de Kleine IJstijd, weer wat warmer te worden. Over een aantal jaren kan dat zomaar weer anders zijn. De meerderheid van de mensheid is ervan overtuigd dat de aarde richting het kookpunt gaat. En daarom gaan wij onze gemeente klimaatadaptief inrichten. De ambities worden in 79 pagina's uiteengezet. Toch mist Forza! een van de zinnigste oplossingen: het meer planten van bomen. Bomen hebben de mooie eigenschap veel water op te nemen. Dit is helpend bij nattere periodes. De wortels van deze bomen zorgen voor een goede afvoer van overtollig water in de bodem en zo voor minder kans dat het water, dat niet weg kan, voor problemen zorgt. Het voordeel van bomen, ze werken ook bij langere periodes van droogte en warmte. De takken en bladeren houden het eerdergenoemde vocht vast. De bomen houden de warmte en de zon tegen. Dit zorgt voor een verkoelend effect op het aardoppervlak. De beschutting van mens en dier en net die paar graden verkoeling die we op een warme dag goed kunnen gebruiken. Forza! heeft haar twijfels over nut en noodzaak van veel van de plannen in dit voorstel. Meer bomen planten, lijkt onze fractie daarentegen een uitstekend idee. Een paar bankjes onder de bomen om er op een warme dag lekker op te zitten lijkt ons ook prima. En, plaats een paar fonteintegels in het park of op het plein tussen de boompjes en iedereen is blij. Succes verzekerd. Bij herstel- of onderhoudswerkzaamheden aan de Ringvaart of Hoofdvaart zorgen dat de oevers er netjes bijstaan, zodat ze beter bestand zijn tegen hoog- of laagstaand water, dat is altijd een goede gedachte. De fractie van Forza! zegt niet voor niets altijd: eerst doen wat moet en dan wat kan. Wat ons betreft liever geen grote ambitieuze klimaatadaptatiedoelen als je ook met kleine aanpassingen en bomen een verschil kunt maken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hogervorst. Dan de heer Van Laar, PvdA. Gaat uw gang.

De heer VAN LAAR: Voorzitter, dank u wel. Het is mooi dat ik kom na mevrouw Hogervorst, want wij komen met een geheel verschillende analyse, maar we komen wel op precies hetzelfde voorstel uit. De PvdA kan zich heel goed vinden in dit stuk van het college en we delen de analyse ook. Dank ook voor de kaartjes en de heldere overzichten, duidelijk wordt gemaakt dat we ook in onze polders gewoon met droogte te maken hebben. Je zou bijna zeggen: hoe kan het, maar het kan. Dan komen we bij de vraag: wat vinden we van dit stuk. Die basisveiligheidsniveaus vinden we prima. Daar kunnen we goed mee uit de voeten en we kunnen ons vinden in de manier waarop het college zegt er mee om te gaan, maar we missen een beetje de ambitie er bovenop. We kunnen toch wel meer doen dan alleen het basisveiligheidsniveau? Hoe gaan we nu ontwikkelaars, inwoners, organisaties, verleiden om iets meer te doen dan het basisveiligheidsniveau? We denken inderdaad aan bomen. Nu heeft de gemeente deze jaren toevallig heel veel geld over. Andere gemeenten zijn al succesvol met het uitdelen van bomen. Ze geven aan inwoners gewoon bomen weg om in de tuin te planten zodat er meer verkoeling komt, meer waterberging et cetera. Ons voorstel is om gewoon te beginnen met 10.000 bomen. Die maak je vrij bij kwekerijen. Mensen kunnen ze ophalen en we gaan kijken hoelang het duurt voordat ze weg zijn en dan kun je weer een nieuwe partij vrijmaken. Dus laten we daar eens mee beginnen. Dat kan ook voor ontwikkelaars, voor bedrijven. Op heel veel bedrijventerreinen is veel plek voor meer bomen. We weten allemaal precies waar die hitte is, die is bij de straten. Wij willen graag dat de gemeente kijkt van welke straten lanen gemaakt kunnen worden. Waar kunnen we extra bomen langs de wegen planten. Er is eigenlijk geen mooier gevoel dan als je door een weg rijdt en de

boomtoppen elkaar boven de weg van links naar rechts raken. En je rijdt door zo een groene tunnel heen. Ik woon zelf op de Parklaan, daar ervaar ik dat regelmatig. Dat gun ik eigenlijk iedere inwoner van Haarlemmermeer. Dus laten we werk maken van straten naar lanen.
Het tweede punt dat wij naar voren willen brengen is het natuurinclusief bouwen. Dat is niet een basisveiligheidsniveau, maar dat is echt een ambitie. De raad heeft er al een motie over aangenomen, we willen dit. Het staat wel in dit plan, maar alleen in de begrippenlijst. Daar staat wat natuurinclusief bouwen is, maar verder in het plan komt het nergens voor. Wij dachten dat juist natuurinclusief bouwen in dit plan een mooie plek zou krijgen met daarbij ook een strategie hoe we die ontwikkelaars gaan verleiden om mensen die bedrijvenpanden neerzetten natuurinclusief bouwen ook daadwerkelijk te gaan doen. We missen daar wat ambitie in dit stuk. We willen het college vragen daarnaar te kijken. Hoe kunnen we nu iedereen verleiden om nog meer te doen dan het basisveiligheidsniveau? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw heldere betoog. De heer Boels, VVD. U heeft het woord.

De heer BOELS: dank u wel voorzitter. Ik wil onze inbreng beginnen met een quote van de Duitse geleerde Von Humboldt. Deze geleerde legde begin 1800 de link tussen het menselijk handelen en het effect dat het in de natuur heeft. In zijn baanbrekende werk Kosmos, het is een soort van spreekbeurt, maar dit gaat u helpen, legt hij die link. Hij had er een mooie quote bij namelijk 'overal gaat een vroeg voorgevoel vooraf aan het latere weten' Als je er zo naar kijkt, lijkt me het heel toepasselijk op het klimaatadaptatiebeleid dat we vanavond met elkaar bespreken. Elke inwoner wil droge voeten, wil gezondheidsrisico's voor kwetsbare groepen zo klein mogelijk houden. En als we als gemeente daar een bijdrage aan kunnen leveren is dat wat de VVD-fractie betreft natuurlijk een heel erg goed plan. Ons vroege voorgevoel gaat dus het latere weten inderdaad daarin vooraf. Voor de VVD-fractie is na het lezen van het stuk nog een drietal punten van belang, waarbij we benieuwd zijn hoe de andere collega's daarnaar kijken. Ze sluiten hier en daar gelukkig ook wel aan bij wat er al is gezegd. In de eerste plaats is het fijn en goed om te zien dat er veel werk wordt gemaakt van klimaatadaptatie. Het is belangrijk dat we een goed en aantrekkelijk woon- en leefklimaat hebben. Voor nu, maar ook voor onze kinderen. Dat heeft de VVD al eerdere keren aangegeven. Dus ook nu, voorzitter zeg ik: dat vinden wij belangrijk, maar tegelijkertijd maken we ons wel wat zorgen over de mate waarin we dit kader, dat we als raad stellen, ook kunnen controleren. Ik zie wat dat betreft een monitor eens in de drie jaar, eens in de zes jaar een stresstest, maar hoe kan ik met die monitor of stresstest kijken of het beleid klimaat meer adaptief is geworden? Dat de openbare ruimte meer water kan opslaan? Of dat de nieuwbouw inderdaad ook beter vergroend is? Wat dat betreft, is inderdaad het werkbezoek van gisteren, waar D66 ook al aan refereerde, erg interessant. Want klimaatadaptief bouwen wordt al gedaan. Dus waar is dan dit beleid voor nodig?
Het tweede punt is gericht op kosten. Ja, ook daarin zal de VVD-fractie u ook niet in de weg zitten want ook daarin vinden we kosten belangrijk. Zeker waar het gaat over het stapelen van maatregelen. In het plan lezen we dan ook dat het toevoegen van dit beleidsplan ervoor zorgt dat woningen duurder worden. Gemiddeld zo een € 5.000,00 per huis bij nieuwbouw. Dat kan. Is dat veel geld? Is dat weinig geld? Dat weet ik niet, maar het wordt in ieder geval wel duurder. Achter het tweede zit een soort businesscase. Dat gaat over aanleg, onderhoud en schadekosten. Als je die meerekent komt er een positieve businesscase uit om klimaatadaptief te bouwen. Hartstikke goed nieuws, hartstikke fijn ook, maar tegelijkertijd staat in het plan niet bij wie welke kosten nu precies terechtkomen. Dat zouden we graag willen weten als je kijkt naar aanleg, onderhoud en met name schadekosten. Bij wie komen dan die schadekosten uit en wie betaalt deze dan uiteindelijk?
Dan de derde en laatste gaat over de consequentie van die basisveiligheidsniveaus. De gepresenteerde niveaus leggen feitelijk gezien een minimumeis op aan nieuwbouwprojecten en projecten in het beheer en onderhoud van de buitenruimte. Het is natuurlijk altijd goed om te werken met een bepaalde normering. Want dan kunnen we ook sturing geven aan de uitvoering, maar

tegelijkertijd vragen we ons ook wel af wat nu precies die consequentie daarvan is. We zien dat bij huidige nieuwbouwprojecten al rekening wordt gehouden met zulke eisen. Er zijn ook wettelijke minimastandaarden in welke mate dit beleidsplan dan aanvullend daarop is. De toegevoegde waarde van dit beleid moet natuurlijk wel duidelijk zijn. Want anders is het toch een beetje een gek beleidskader dat we met elkaar vaststellen.
Ten slotte, de basisveiligheidsniveaus lezen we ook terug, op een beperkt aantal projecten van toepassing. Je mag in een groot aantal gevallen daar ook van afwijken. Voor de VVD-fractie willen we dan ook vastleggen dat duidelijk is dat je bij projectmatig bouwen dus ook mag afwijken van deze norm. Er is maatwerk mogelijk. We horen dat graag terug in de reactie van het college. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel heer Boels. Ik ben blij dat u de quote deed in het Nederlands en niet in het Duits, dan zou ik wel even geschrokken zijn. De volgende spreker is mijnheer Zuyderwijk van GroenLinks, gaat uw gang.

De heer ZUYDERWIJK: Dank u wel voorzitter. Laat ik vooropstellen dat wij er alles aan moeten doen om de gevolgen van de klimaatveranderingen zo veel mogelijk te beperken. Toch hebben we natuurlijk al te maken met de gevolgen. Dit zien we in het dagelijks leven. Jaar in jaar uit breken we het ene record na het andere. Warmterecords, droogterecords, zeespiegelstijgingrecords en zo kan ik wel even doorgaan. Daarom moeten we ons aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Dat willen we bereiken met dit raadsvoorstel over klimaatadaptatie. In dit raadsvoorstel wordt gesproken over de ambitie om binnen 300 meter een koelteplek van minimaal 200 m² geplaatst moet worden. GroenLinks is daar erg blij mee maar ziet vooral dat er in woonwijken weinig koelteplekken aanwezig zijn. GroenLinks wil graag deze koelteplekken creëren door veel meer bomen te plaatsen. Dit zorgt voor verkoeling en daarnaast ook voor biodiversiteit. Daarnaast wordt er in dit raadsvoorstel gesproken over bepaalde risico's die met de gevolgen van klimaatverandering te maken hebben. Dit zijn droogte, wateroverlast en hitte. Dit wordt duidelijk aangegeven in een risicokaart. Dit is een heel duidelijk plaatje van heel Haarlemmermeer met waar welk gebied last van heeft. Daarbij zijn ook duidelijke indicatoren vastgesteld om te zien of deze risico's plaatsvinden. GroenLinks is hier heel blij mee. Een van deze risico's is droogte. Wij zien graag voor de gebieden waar dit veel plaatsvindt dat het grondwaterpeil op deze plekken wordt verhoogd.
Vervolgens de governancestrategie. Daar refereerde D66 al aan. Wij hopen dat de gemeente hier een veel actievere rol in gaat spelen. Bijvoorbeeld het stimuleren van regentonnen in tuinen, zorgen dat parkeerplekken waterdoorlatend zijn. Dat zien wij als opties die de gemeente moet realiseren. Als laatste zien we bij de huidige projecten dat de ontwikkelaars al plannen hebben gemaakt op klimaatadaptatie. Dit is in overeenstemming met de gemeente gebeurd. Hier is alleen geen rekening gehouden met de doelen die wij hopelijk straks gaan vaststellen. Wij zien graag wat de verschillen zijn als we dit raadsvoorstel gaan vaststellen en we zien graag de verschillen tussen de projecten die worden gemaakt en de aanpassingen die moeten worden gedaan om onze visie te realiseren. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Zuyderwijk. Ja, gefeliciteerd met uw maidenspeech. Goed gedaan. Wij gaan door naar de volgende spreker, en dat is de heer Beusenberg van de SRH. Aan u het woord.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Het klimaatadaptiebeleid van onze gemeente moet onze gemeente helpen om leefbaar te houden voor de inwoners. Of we het nu willen of niet, het klimaat verandert. Wiens schuld is dat nu? Komt dat door de vele auto's die rijden? Komt dat door de stikstof die wordt uitgestoten? Of komt dat door de natuur? Dat is iets waar we het in deze raad nooit over eens zullen worden, ook al zouden we dat wel zo graag willen, maar waar we het wel over eens kunnen worden is de manier waarop wij onze inwoners een prettige leefomgeving kunnen bieden.

Want zonder direct op het stuk in te gaan ga ik ervan uit dat alle partijen hetzelfde willen voor onze inwoners. Namelijk een prettige leefomgeving. Dan is de vraag hoe gaan we dit bereiken? Dit klimaatadaptatiebeleid schetst drie ambities. Die drie ambities zullen uiteindelijk naar de werkelijkheid gedraaid moeten worden. Voorzitter, het stuk heeft mij positief verrast, maar met deze drie redelijk simpele ambities en dan bedoel ik niet dat de opgave simpel is maar dat de ambities mooi simpel zijn opgeschreven door onze ambtenaren, complimenten, komen we naar de mening van Sociaal Rechts Haarlemmermeer best een heel eind. Wel wil Sociaal Rechts Haarlemmermeer ook meegeven, net als D66 en GroenLinks, dat de gemeente toch een actieve rol moet nemen in het proces. Ik heb hem ondertussen denk ik al een stuk of twintig keer voorbij horen komen. Wij zullen dan ook instemmen met het raadsvoorstel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg. Mijnheer Blom van het CDA, aan u het woord.

De heer BLOM: Dank u wel voorzitter. We bespreken hier het raadsvoorstel Klimaatadaptatiebeleid waarmee de leefomgeving voorbereid gaat worden op de gevolgen van de klimaatveranderingen die nu reeds plaatsvinden. We hebben het dan over warmte, droogte en regen in extremere mate dan die we nu ervaren en waar we ons als inwoners bewust van moeten worden. De inrichting van onze omgeving komt hier aan de orde met de kaders waar de nieuwe ontwikkelingen en onderhoud aan onze polders moet voldoen. De specifieke uitwerking komt met voorbeelden terug in de in ontwikkeling zijnde LIOR, leidraad duurzame inrichting openbare ruimte. Dus die zijn nog niet voorhanden. Met deze inzet is het over vijftig jaar ook mogelijk hier nog prettig te wonen ondanks het veranderende klimaat. De verantwoordelijkheid wordt gedeeld met provincie, waterschap, ontwikkelaars, inwoners en bedrijven waardoor de uitvoering van het beleid breed wordt gedragen. Het verbaast ons wel dat in dit stuk serieus wordt gesproken over de Geniedijk die kan gebruikt worden ingeval van een dijkdoorbraak om een deel van onze polder te beschermen, een dijkdoorbraak geeft volgens ons niet de tijd om de doorbrekingen van de fietspaden, Hoofdvaart en de A4 van de Geniedijk te dichten. We missen in dit stuk ook nog de mogelijkheid om direct wat aan de klimaatverandering te doen, we denken dan aan de grootschalige aanplant van bomen, zoals al eerder gemeld. Dus ik sluit me daar gewoon bij aan, maar ik kan ook melden waar we ze kunnen planten. Dat heb ik vandaag nog niet gehoord. We hebben de Ringdijk waar aan de waterkant een prachtige rij bomen gepland zou kunnen worden. Ook de Hoofdvaart biedt mogelijkheden om onderaan het dijktalud, langs de waterkant bijvoorbeeld wilgen te planten, dit verspringend met populieren die boven langs de weg staan. Elke boom draagt bij aan de verbetering van de klimaatbestendigheid en we hebben het hier over totaal 100 kilometer oever waar ruimte is voor bomen. Dan zijn de vaarten langs de dwarswegen, zoals de Lisserweg, Bennebroekerweg en de Vijfhuizerweg nog niet eens meegeteld. We willen dat het college deze mogelijkheden meeneemt bij de uitvoering van dit raadsvoorstel. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Blom, CDA. Mijnheer Kenselaar van GEZOND Haarlemmermeer. Gaat uw gang.

De heer KENSELAAR: Dank u wel voorzitter. Na de zienswijze van het klimaatadaptatiebeleid van een tijd geleden is het dan nu zover dat ons wordt gevraagd dit op punten aangepaste beleidsvoorstel te gaan vaststellen. Ik lees in de stukken dat de aangepaste punten uit een zestal ingediende zienswijzen zijn gedestilleerd en in het voorgestelde beleid zijn opgenomen. Dit geeft hoop voor inspraak en participatie. Verder valt te lezen dat er elke drie jaar een evaluatie gaat plaatsvinden en elke drie tot hooguit zes jaar waar nodig aanpassingen kunnen plaatsvinden. Daarmee blijven we redelijk kort op de bal zitten en kunnen we indien nodig ingrijpen. In nieuwe projecten worden delen van het klimaatadaptatiebeleid, zoals het hier voor ons ligt, al meegenomen tenzij in een eerder stadium nog andere afspraken zijn gemaakt en waar nog niet verplicht maar wel mogelijk wordt gestimuleerd om toch vooral het klimaatadaptief bouwen te oppakken. Al met al is het voorgesteld

beleid een verbetering voor een wat ons betreft goed concept en worden de voordelen, de mogelijkheden alsook de risico's keurig benoemd en verklaard. Voorts is het helder dat het voorgestelde beleid niet in beton gegoten zal zijn met het oog op toekomstige ontwikkelingen. En dat is wel zo handig omdat we ondanks allerlei klimaatmodellen nooit precies kunnen weten wat ons over tien, twintig of dertig jaar te wachten staat. Wel denken wij dat als je als gemeente inzet op een controlerende, motiverende en kaderstellende rol de urgentie die we op overheidsniveau willen en moeten uitstralen wellicht niet helemaal uit de verf laten komen. Wat ons betreft verder akkoord en op naar het volgende Haarlemmermeerse kampioenschap tegelwippen. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Kenselaar, dan gaan wij naar de volgende spreker mevrouw Roos van Forum voor Democratie. Gaat uw gang.

Mevrouw ROOS: Dank u wel voorzitter. Omgaan met warmte en hitte. Zo lang er mensen zijn hebben we al moeten omgaan met de klimaatveranderingen en weersomstandigheden. Dat zullen we dan ook altijd moeten blijven doen. Uit de stukken blijkt dat er sprake is van vele interpretaties en vertalingen van mogelijke scenario's waarop het klimaatadaptatiebeleid is gestoeld. Interessant. Ik lees: in de toekomst is het misschien nodig om ook van particulieren inzet te vragen, bijvoorbeeld door de tegels uit hun tuin te halen. Dit is voor Forum van Democratie een brug te ver. Geen bemoeienis met de tuin van de inwoners. Wat voegt dit klimaatadaptatiebeleid toe? Er zijn in dit kader al zo veel regels waaraan moet worden voldaan. Daarbij komt dat de stelling dat de kosten voor initiatiefnemers over het algemeen te overzien zijn vaag. Meer kosten voor de initiatiefnemers zijn in veel gevallen minder dan 1% van de verkoopprijs en wat zijn deze gevallen? En wat zijn dan de gevallen waar dat dan dus meer is? Forum voor Democratie wil kenbaar maken dat we bang zijn voor overregulering en overbemoeienis. Is er nog wel ruimte voor initiatiefnemers en ondernemers om om te gaan met de gestelde normen. Hoe vast gaat de gemeente vasthouden aan de gestelde normen. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Roos. En als hekkensluiter, mevrouw Hup van de ChristenUnie-SGP.

Mevrouw HUP: Dank u wel voorzitter. Geachte voorzitter, als rentmeester moeten we zorgvuldig omgaan met grondstoffenvoorraden, energiebronnen en met de natuur. We maken ons toch wel zorgen dat wij het bij lange na niet gaan halen als Schiphol in onze achtertuin blijft opereren als tweede grootvervuiler in ons land. Ik hoop dat wij het eens kunnen zijn dat deze vervuiler geen bijdrage zal leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. Maar hoe gaan we dan als gemeente alsnog een grotere klimaatbijdrage geven? Onze fractie vindt het positief dat Haarlemmermeer meewerkt, als deelnemer van de MRA in het programma Klimaatadaptatie en dus ook de handreiking klimaatbestendige nieuwbouw heeft omarmd. In deze handreiking is het ontwikkelgebied Hydepark een van de voorbeelden. We hopen oprecht dat dit een succes zal worden en we niet alleen een slimme volger zijn, maar juist een voorbeeld. Daarom is het essentieel dat we in de Nederlandse ruimtelijke ontwikkeling toekomstbestendig blijven denken, bouwen en handelen in het waterbeheer en dit ook gaan verbeteren. Het is daarom goed om middels het Deltafonds te investeren in het Deltaprogramma ten behoeve van waterveiligheid, klimaatadaptatie en zoetwatervoorziening op korte en lange termijn. Maar als inwoner of ondernemer kun je zelf ook een kleine bijdrage leveren om lokaal regenwater vast te houden of wellicht te kijken naar een simpele regenton onder je regenpijp, dat is niet altijd mogelijk. Waterdrainage aanleggen in je achtertuin ook niet omdat je weer te maken hebt met misschien grondverzakking. Dus wij zouden eigenlijk heel graag willen dat er op lokaal niveau advies wordt gegeven aan onze inwoners en ondernemers vanuit de gemeente zelf. We zijn op de hoogte dat bepaalde organisaties hierin al voorzien, maar laat het een gewoonte worden om aan het klimaat te denken in plaats van onze hersenen te moeten kraken wat er

überhaupt mogelijk is. Diverse partijen gaven al aan om meer bomen te planten. Dat lijkt ons een zeer goed idee, daar sluiten we ons heel graag bij aan. Hoe groener, hoe beter. We kijken in ieder geval uit naar die driejaarlijkse tussenrapportage, ik hoop ook echt dat we daarin het beleid kunnen toetsen en evalueren. Ik rond af voorzitter. Het is in ieder geval een stuk om mee te nemen en als startpunt vast te houden, zodat we ook de komende jaren een klimaat- en toekomstbestendig Haarlemmermeer kunnen gaan genereren. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hup, dan heeft uw raad de eerste termijn gehad. Dan ga ik door naar het college. Ik heb u zeer ijverig zien meeschrijven mevrouw Van der Meij, dus gaat uw gang.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Ik heb inderdaad heel ijverig meegeschreven. Want er is ongelofelijk veel gezegd en ook gevraagd. Ik hoop dat ik aan alle beantwoording toekom. Laat ik vooraf stellen dat de gemene deler hier vanavond bomen, bomen, bomen is. Dat snap ik en dat is eigenlijk dat we in ons beleid willen. Het uitgangspunt is groen tenzij. Bomen langs vaarten, dat gaan we zeker doen en dat hebben we ook in ons polderlintenvisie staan. Bomen langs de Ringdijk, van het CDA, is ingewikkeld want de Ringdijk is een waterkering, dus daar kan het dan net weer niet. Maar daar waar we gaan herontwikkelen; waar we kijken naar mogelijkheden om te vergroenen, zullen we die zeker meenemen.

De VOORZITTER: U heeft een interruptie van de heer Blom. Gaat uw gang.

De heer BLOM: Waarom zou een boom op een waterkering niet kunnen?

Wethouder VAN DER MEIJ: Dat is een hele technische vraag. Ik hoop dat het antwoord zo komt, dat heb ik nu niet. Als ik dat niet snel binnenkrijg, dan krijgt u die van mij schriftelijk.

De heer BLOM: Dank u wel.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dan heb ik een aantal keren gehoord: dat terugkoppelen is heel mooi, maar kan dat niet vaker? We hebben in dit beleid nu drie jaar staan, dit beleid is van voor het coalitieakkoord. In het coalitieakkoord hebben we inderdaad iets opgenomen over de klimaat- en energiemonitor, die komt eens per jaar. We kijken of we hier iets over die ontwikkelingen kunnen meenemen. Dat is de stand van zaken. Daar kijken we hoe het zich ontwikkelt. Of het ook echt helpt, een vraag van de VVD, wat zijn de resultaten, dat zijn de stresstesten, die kunnen we gewoon niet ieder jaar doen, maar daarmee maken we echt inzichtelijk wat het effect is van het beleid. Dat komt niet jaarlijks, daarvoor geef ik alvast een hands up.
Ik begin in de volgorde die ik ben tegengekomen. D66 was niet de enige die meer activiteiten van de gemeente zelf vraagt, misschien ligt in dit stuk de nadruk te veel op nieuwe ontwikkelingen. Maar het is zeker de bedoeling, dat gaf ik al aan, groen tenzij zowel in nieuwe ontwikkelingen, maar ook zeker op het moment dat wij naar herinrichtingen kijken. Dus die actieve rol pakken we zeker op. Alleen zal dit in delen komen op het moment dat we met de herontwikkelingen bezig zijn. Subsidies aanvragen...

De VOORZITTER: Een interruptie van de heer Boels. Gaat uw gang.

De heer BOELS: Bij mij is vooral de vraag, ik hoor allemaal prachtige plannen, maar wat is nou aanvullend. Waar is dit klimaatadaptatiebeleid aanvullend op wat er al wordt gedaan? Of al gedaan gaat worden?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Mijnheer Boels, die vraag hebt u al gesteld, daar kom ik op terug, die staat in mijn lijstje. Ik ga weer even terug naar het rijtje, dan kom ik weer bij D66 uit, het aanvragen van subsidies. We zijn wat dat betreft een lerende organisatie maar we zijn ons daarin ontzettend snel en effectief aan het ontwikkelen en we stoppen zeker niet bij het rijk. Europa ligt ook in de lijn om daar subsidies te aanvragen. Dan gaf u aan: we gebruiken cijfers van het KNMI die eigenlijk al heel erg zijn verouderd, dat is deel waar. We werken in dit stuk met de scenario's van het KNMI, de scenario's worden komend jaar pas ingediend. Dat is het vertrekpunt en niet de cijfers die tussentijds wel zijn aangepast door het KNMI. We werken op basis van de cijfers, dat is ook zoals we er in de MRA mee omgaan. HAP geeft aan dat de energie-infrastructuur eigenlijk het grootste probleem is voor alles dat met klimaat te maken heeft. Dat ontken ik niet, maar dat is niet het onderwerp van dit klimaatadaptatiebeleid. Verder vraagt u naar het achterstallig onderhoud van de bluswatervoorziening en hoe we dat oppakken. Die vraag nemen we mee. Dat is een technische vraag, ook voor de wethouder van Beheer en onderhoud. Dus die wil ik graag schriftelijk beantwoorden. Ik zie dat u daarop wilt reageren.

De VOORZITTER: Een interruptie, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Niet over het bluswater maar wel over de energie-infrastructuur. U zegt dat het er geen onderdeel van is. Het staat toch echt in het stuk.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Nogmaals, het is een probleem dat eigenlijk overal bij speelt. Over het hebben van klimaatadaptatie, woningbouw, nieuwe bedrijfsontwikkelingen. Het heeft zeer zeker de aandacht, maar het heeft in die zin minder te maken met klimaatadaptief bouwen. Nogmaals, over de bluswatervoorziening komen we terug. EEN Haarlemmermeer vraagt waarom er niets is opgenomen over de waterberging op daken of klimaatadaptieve daken, of hoe je het wilt noemen. Er is uiteindelijk in dit stuk eigenlijk heel bewust gekozen om niet allerlei maatregelen te benoemen om de creativiteit bij zowel inwoners als bedrijven ook te behouden. Het is iets dat zou kunnen bijdragen aan die klimaatadaptatie.

De VOORZITTER: Een interruptie van de heer Spijker.

Mijnheer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Er is een favoriet onderwerp van mij, dat is het nieuwe gemeentehuis. Daar hebben we een interessante mogelijkheid om ook waterberging te gaan creëren. Misschien is dat wel een hele mooie, dat hebben we zelf in de hand. Bent u het met mij eens.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Laat ik nu projectleider zijn van het nieuwe gemeentehuis, ik neem uw opmerking mee. De PvdA stelt dat we de basisveiligheidsniveaus wel hebben maar waarom doen we niet meer? Die basisveiligheidsniveaus is ook onderdeel van het antwoord op de vraag van de VVD. Nogmaals, dat is de basis. Dus niemand houdt ons tegen om meer en actiever te doen, maar je wilt ook de partijen die niet alleen zakelijk partij zijn maar ook inwoners zo veel mogelijk meenemen. Dit is de basis en het mooie daarvan is dat we dat in de hele regio hebben afgesproken. Want het is op basis van de basisveiligheidsniveaus van de MRA, die we dus met zijn allen in de MRA hebben onderschreven. Het geeft iedereen dezelfde uitgangspositie als het gaat om ontwikkelen en herinrichten. Dan nog even over het uitdelen van de bomen. Dat gebeurt al, namelijk door de markt. Vorig jaar heeft Stichting MEERGroen echt een paar duizend bomen uitgedeeld weliswaar zo klein bij

het begin, maar dat is een jaar geleden. Dus die zullen ongetwijfeld groter zijn. Nog kort over de straten en lanen, ik heb al in het begin al aangegeven dat op het moment dat er bij de herinrichting mogelijkheden zijn, dat is wel wat we met elkaar hebben afgesproken, we gaan niet in het wilde weg van straten lanen maken, laten we dat nu slim aanpakken, maar dat is zeker niet out of the question. Dat nemen we ook weer mee in de herinrichtingsplannen.
De VVD geeft inderdaad aan dat het klimaatadaptief bouwen al wordt gedaan, maar wat voegt dit dus nu nog toe. Twee dingen: ten eerste de zekerheid dat het ook daadwerkelijk gebeurt bij nieuwe ontwikkelingen en nogmaals, dat gaf ik net ook al aan bij de PvdA, het feit dat er een level playing field komt. Dat we in alle ontwikkelingen in de hele MRA met elkaar dezelfde afspraken hebben gemaakt. Dus dat het voor een ontwikkelaar in die zin ook geen zin heeft om het hier niet te doen met het idee dan ga ik wel ergens anders heen waar die regels niet gelden. Zo werkt het dus niet. We hebben dat met elkaar allemaal afgesproken. Ik moet zeggen dat ik de € 5.000,00 die u benoemt, ik hoorde dat Forza! of sorry Forum van Democratie ook al zeggen. Er wordt gesproken over minder dan 1% van de bouwkosten. Dat zou in sommige gevallen op € 5.000,00 kunnen uitkomen omdat de gemiddelde kosten liggen tussen € 1.250,00 en € 2.500,00. Kan ervan afgeweken worden? Is er mogelijkheid tot maatwerk? Ja, dat kan en dat staat er ook in, het moet wel onderbouwd zijn met motivatie of onderzoek. Ik ga door naar GroenLinks. De regentonnen, dat is al een samenwerking met NMCX. U vroeg ook naar de waterdoorlatende parkeerplekken. Het fascinerende is dat er steeds vaker naar wordt gevraagd. We hebben in Haarlemmermeer op een aantal plekken ook al proeflocaties liggen, daar kwam heel veel kritiek op. Want het geeft namelijk ook onkruid. Toch wordt de vraag nu steeds groter, dus er is blijkbaar een kanteling ook bij de inslag van bewoners. Dus dat is inderdaad onderdeel van de herinrichting en wat kunnen we… Maar daar is participatie wel onderdeel van. Het kan ook niet overal omdat er in sommige gevallen een kleiondergrond is. Dat heb ik in mijn achtertuin, ik kan u zeggen: daar gaat niets doorheen.
Het grondwaterpeil verhogen is een vrij technische vraag, ik kan er nu kort op ingaan. Het is iets dat we wel bekijken, in samenwerking met Rijnland. Die gaat daar over. We proberen daar waar mogelijk een flexibel peil in te richten, maar ook dat is lang niet altijd mogelijk, bijvoorbeeld in landbouwgebieden. Maar het is wel iets dat al gebeurt. Daar zijn we mee bezig.
Nog even het CDA over de Geniedijk. Het klopt, die is nooit benoemd als waterkering, maar hij wordt wel door Rijnland benoemd in het calamiteitenplan. Op het moment dat echt niets meer helpt, om het zo maar even te zeggen, is het wel mogelijk om daar water van noord naar zuid te laten wegstromen.
Dan een opmerking nog naar Forza! over het tegelwippen en het feit dat het te ver gaat om mensen te vragen dat te doen. Ik wil aangeven dat dit ook precies is wat we doen, we vragen het. We gaan niet bij iemand in de achtertuin de tegels er zelf uitwippen. Vragen staat vrij.

De VOORZITTER: Een interruptie van mevrouw Roos, gaat uw gang.

Mevrouw ROOS: Het is heel lullig, maar het was wel mijn opmerking en niet die van Forza!

Wethouder VAN DER MEIJ: O, daar heeft u helemaal gelijk in. Het begint allebei met F, excuses, de opmerking is van Forum. Daar heeft u gelijk in.

De VOORZITTER: En mevrouw Hogervorst wil denk ik dezelfde opmerking maken. Gaat u verder mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik denk dat ik zo ongeveer tot het einde ben gekomen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Er zijn nog wat spreektijden. Daarmee wil ik zeggen dat er nog ruimte is. Ik zie geen handjes. Ik wil voorstellen om maar de tweede termijn te gaan. Heeft iemand zin om een onderwerp te starten? Mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ondanks dat wij verschillend in de wedstrijd staan hoor ik bij verschillende partijen, PvdA, GroenLinks, CDA, ChristenUnie-SGP hetzelfde dat wij benoemen, dat we graag meer bomen willen. Misschien kunnen we elkaar daar in vinden en kunnen we met elkaar met een motie komen op dat gebied.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. D66 heeft hetzelfde geluid gegeven, maar ik hoorde eigenlijk niet echt een noodzaak voor een motie. Want ik hoorde ook de wethouder antwoorden: meer groen tenzij... Dus dat het sowieso al het uitgangspunt is. Ik denk niet dat een motie nodig is. Hoewel we het wel met elkaar eens zijn. Meer bomen is denk ik de makkelijkste manier om te zorgen dat we hitte-, stress- en waterbestendig zijn en we al die ellende willen voorkomen met dit beleid.

De VOORZITTER: Helder. Mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: De ChristenUnie-SGP sluit zich geheel aan bij D66. Ik denk ook niet dat een motie helpt en dat er genoeg vertrouwen mag zijn in de nieuwe wethouder. Waar we misschien wel naar kunnen kijken, ook met betrekking tot het werkbezoek dat we gisteren hebben gehad in Haarlemmermeer-West, dat ze vaak huizen bouwen die klimaatadaptief zijn, maar dat het vaak een grote massa woningen moet zijn en dat ze niet op een lokaal klein niveau klimaatadaptief kunnen bouwen omdat ze dan niet uitkomen met de kosten. Misschien zou dat een mooi punt zijn om te bespreken vanavond. Hoe we dat gaan oplossen dat we richting het college handvatten kunnen meegeven.

De VOORZITTER: Ik ben overal voor in. Wie wil hem oppakken. Nog een ander onderwerp misschien? Gelukkig, ik word gered. Gaat uw gang, de PvdA.

De heer VAN LAAR: Voorzitter, wij herkennen ons niet helemaal in de kenschets die het college geeft over wat er allemaal al gebeurt. Bij het herinrichten van straten bijvoorbeeld verdwijnen er juist vaak bomen. Vorig jaar zagen we dat nog in Rijsenhout waar zeven grote bomen verdwenen bij de herinrichting van het plein. Daar werden de bewoners ook niet zo vrolijk van. Dus als dat een voornemen is van het nieuwe college en we gaan het helemaal in alle glorie terugzien, dan wil ik het college er wel op geloven, maar zouden we daar toch niet wat meer actie op kunnen ondernemen? Niet alleen bij herinrichting, maar ook gewoon eens kijken hoe welke straten erbij liggen. In Hoofddorp heb je vrij veel van die brede straten waar je vrij doorgaand rijdt. Dat zijn open vlaktes, er is geen boom te bekennen. Moet je dan echt wachten op herinrichting of kun je daar gewoon bomen in zetten als je dat zou willen? Dat is het eerste punt, het tweede punt: de wethouder zegt dat bomen uitdelen al gebeurt door een stichting en dat gaan ze misschien wel weer doen. Dat is niet echt ambitieus zullen we maar zeggen. Misschien kunnen we contact opnemen of ze het weer gaan doen. Ik denk ook niet dat ze bomen aan bedrijven geven bijvoorbeeld of organisaties. Het lijkt me wel goed, zij hebben vaak ruimte om bomen te planten en iets groter dan de wethouder omschrijft lijkt me ook wel goed. Die kleine boompjes van € 5,00 zouden we zelf ook wel kunnen bestellen. Als je een mooiere boom wilt, gaat het natuurlijk juist om een iets grotere investering. Ik wil de wethouder toch uitnodigen om daar eens naar te kijken en er bij de raad op terug te komen of er meer ambitie nodig is. Zo ja hoe dan?

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik denk dat het genoteerd is door het college. Mevrouw Hup, u mag als eerste. Sorry, mevrouw Koolmoes heeft een interruptie.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Ik ben uw naam vergeten. Van Laar, neemt u me niet kwalijk. Mijnheer Van Laar, bomen. We hebben hier in Haarlemmermeer al een hele tijd het beleid: een boom eruit is een boom erin. Het kan soms wel vijf jaar duren, want soms moet er eerst nog even wat graafwerk worden gedaan of andere dingen herinrichten, maar als er een boom uitgaat, komt er ook weer een boom in. Dan zegt u een grotere investering doen. Meer ambities. Ik vind het allemaal heel mooi klinken, maar bent u zich ervan bewust dat er op dit moment geen geld is in Haarlemmermeer om nog meer bomen neer te zetten? Daar wil ik het bij laten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik ga even naar mijnheer Beusenberg, ook op dit onderwerp?

De heer BEUSENBERG: Jazeker voorzitter. Ik hoor de heer Van Laar zeggen dat er eigenlijk alleen maar bomen verdwijnen bij het herinrichten van straten, maar bij de jaarstukken hebben de rapporteurs van de methode Duisenberg ons verteld dat er in twee jaar tijd bijna 4000 bomen zijn bijgekomen. Is dat genoeg? Nee, dat vinden wij ook niet, wij zijn ook voor meer bomen. We zijn het erover eens dat dit beter is. Maar er komen wel degelijk bomen bij, dat wil ik hier wel even hebben gezegd. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Hogervorst, ook over de bomen?

Mevrouw HOGERVORST: Ja, ik wil me aansluiten bij de heer Van Laar van de PvdA. Er zijn inderdaad veel wegen waar veel bomen langs kunnen komen. Nu hoor ik mevrouw Koolmoes zeggen dat het al lang gebeurt en dat het alleen soms vijf jaar op zich laat wachten, maar er is een wettelijke terugplanttermijn van drie jaar, dus gaan we al de mist in. Plus dat de huidige klimaatadaptatieplannen vragen om meer en niet één boom eruit en één boom terug, maar bij wijze van één boom eruit drie bomen terug. Het CDA gaf hele mooie voorbeelden zoals Ringdijk, Hoofdvaart, Lisserweg, Bennebroekerweg en Vijfhuizerweg. Ik wil er wel op doorgaan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Boels.

De heer BOELS: Ja ook over bomen. Er valt niet genoeg over te bomen te praten zullen we maar zeggen. Uiteindelijk, als ik mijn collega-raadsleden goed beluister is het klimaatadaptatiebeleid eigenlijk het bomenbeleid. Volgens mij hebben we daar al een heel ander beleidsplan voor liggen. We hebben ook allemaal beleid voor beheer en onderhoud liggen. Ik meen me van de bespreking van de jaarstukken te herinneren dat er reactie van het college was dat er een hele trits aan beleidsnotities over bomen ligt. Ik zou ervoor willen pleiten om niet deze discussie ook over meer of minder bomen te laten gaan, maar vooral over het klimaatadaptatiebeleid. Dus dat is mijn vriendelijke oproep.

De VOORZITTER: Bomen is een leuk onderwerp. Maar goed, een persoonlijke noot, sorry. Mevrouw Koolmoes, ook iets over bomen?

Mevrouw KOOLMOES: Nu durf ik niet meer. Wat wilde ik nog zeggen. Wat mevrouw Hogervorst en de heer Van Laar zeggen: meer bomen langs de plekken waar we ze nu juist net niet nodig hebben. Want ik begrijp uit het plan dat we ze juist in het stedelijk gebied willen hebben, om de hittestress tegen te gaan. Ik denk dat wij van HAP daarvan wel voorstander zijn. Alleen, staan er niet al genoeg? Net wat mijnheer Beusenberg al zegt, er zijn er 4000 meer bij gekomen, alleen je ziet het niet zo snel. En wat betreft de termijn van vijf jaar of drie jaar, dat kan best. Ik denk dat het vijf jaar is, maar het kan ook drie jaar zijn. Ik weet alleen dat we een bepaald beleid hebben, boom eruit en dan kan het maximaal drie jaar duren, maar dan komt de boom weer terug. Het ligt aan het werk met werk maken, dat we hier ook hebben afgesproken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Van Laar, u mag hem afronden.

De heer VAN LAAR: Ja, voorzitter, de enige manier om wegen af te koelen is met bomen. We kunnen er ook sloten van maken, maar dat is wat minder plezierig. Ik denk toch dat als de VVD alle wegen wil behouden in de gemeente en dat willen ze vast, dat we dan toch meer bomen zouden moeten planten. We zien op die hittekaarten precies het wegennet voor ons afgetekend, de hitte bouwt zich op en verspreidt zich daar waar geen bomen staan. We zien ook in het plan allemaal de gevolgen, bijvoorbeeld voor eenzame ouderen, bomen hebben inderdaad heel veel voordelen. Je kunt ook fruitbomen planten dan is het ook nog goed voor de gezonde voeding. Je kunt bomen planten die CO^2 opnemen, je kunt bomen planten die juist heel veel schaduw geven. De voordelen vermenigvuldigen zich. Dus waarom zouden we het niet doen. Er was nog een vraag over het geld. De komende drie jaar houden wij € 40 miljoen over volgens de meerjarige cijfers dus daar kun je gewoon eenmalige uitgaven mee doen. Structureel moet je dat niet doen, dit kan gewoon eenmalig.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor mijnheer Van Laar heel snel gaan en ineens kwam er een eenzame oudere voorbij. Hè? Misschien kan hij daar iets meer uitleg over geven. Dat ging mij iets te snel.

De heer VAN LAAR: Het staat in het plan ook duidelijk. Het is een hele bijzondere risicogroep als het gaat over hitte en droogte. Extreem eenzame ouderen hebben niemand die signaleert dat er uitdroging is bijvoorbeeld dat kan echt ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid. Dat is een van de redenen waarom wordt gezegd de woonomgeving moet afkoelen, we moeten zorgen dat er schaduwplekken zijn. Wat GroenLinks zegt: bij elke 300 meter moet je 200 m^2 schaduw hebben, maar als je dat langs de wegen bij de huizen ook hebt, dan worden de huizen en de tuinen ook koeler. Dat scheelt gewoon ook medische problemen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik eerst naar mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja toch nog even op mijnheer Van Laar. Want we zijn het hier eens dat er meer bomen moeten komen, maar er zit ook nog een financieel plaatje aan. Want bomen weggeven, is niet echt handig. Dus laten we maar eerst beginnen met geldbomen planten, want we hebben allemaal gezien dat in 2026 de cijfers weer rood zij. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Boels.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik ben vooral heel nieuwsgierig geworden wat de PvdA vindt van de basisveiligheidsniveaus zoals ze nu worden aangegeven. Alle doelstellingen die u benoemt staan feitelijk gezien allemaal al benoemd in het stuk. Er moet schaduw bij wegen komen, het gaat niet over meer of minder wegen, het gaat ook niet over meer of minder bomen. Ik ben benieuwd wat hierna gaat komen, ik ben vooral benieuwd hoe u daar dan naar kijkt. Als u iets wilt, zou ik u aanraden om vooral daarmee aan de slag te gaan.

De VOORZITTER: Volgens mij hebben wij het allemaal over hetzelfde en zijn we wel aardig op een lijn. Maar mijnheer Van Laar?

De heer VAN LAAR: Ja voorzitter, die basisveiligheidsniveaus zijn heel mooi, maar er staat bijvoorbeeld bij de fietspaden 40% schaduw. Dat is best een goed basisveiligheidsniveau, maar waarom zou je niet voor 50 of 60% gaan als dat binnen de mogelijkheden hoort en als er ruimte voor

is, dat geeft meer verkoeling, minder hitte et cetera. Wij zeggen: die basisveiligheid is goed, maar zeker als gemeente zelf kunnen we zorgen dat het meer wordt. En als je bewoners, ondernemers en projectontwikkelaars ook uitdaagt en uitnodigt om meer te doen, dan gaan ze dat misschien ook wel doen. Ook al staat het niet in je basisveiligheidsniveau.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Voorzitter, ik wil even concluderen en ik hoop dat ik dat goed zeg, dat de PvdA eigenlijk op alle ambities 60% inzet. Ik hoor het nu ook weer voorbijkomen.

De heer VAN LAAR: 80% mag ook. De Parklaan is 100% schaduw als de bomen in vol blad staan, dus dat ik ook prima. Dat wordt door de bewoners heel erg gewaardeerd. Ik denk dat je gewoon moet bouwen wat bewoners ook fijn vinden en wat in hun belang is. Je kunt nooit te klimaatadaptief zijn, je kunt niet te goed voorbereid zijn op overstromingen, droogte en dat soort dingen. Het kan alleen maar helpen.

De VOORZITTER: Dank u we. Mevrouw Hogervorst, wit u nog iets mededelen?

Mevrouw HOGERVORST: Was meer een grapje dat de zonnestudio's ook heel blij gaan zijn met de heer Van Laar als we op 100% schaduw gaan zitten.

De VOORZITTER: Ja, oké. Hebben we nog iets anders dan de bomen. Ik nodig u graag uit om nog een onderwerp te starten. Anders ga ik afconcluderen. Volgens mij zitten we allemaal op een lijn.
Mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Ik ben wel benieuwd waarom het eigenlijk zo stil is. We gaan toch de komende tijd hopelijk klimaatadaptief bouwen in de gemeente, er wordt ook gebouwd voor de komende vijftig en tachtig jaar. Ik hoop gewoon dat we inspiratie hebben van gisteren en dat misschien de partijen die daar aanwezig waren daar nog even over willen debatteren om kaders mee te geven richting het college. Misschien de wethouder hier anticiperend op kan ingaan.

De VOORZITTER: Ja, twee leuke handjes daar. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Voorzitter, ik hoor mevrouw Hup zeggen: ik ben een van de mensen die gisteren aanwezig is geweest, waar refereert mevrouw Hup aan? Ik ben van mening dat in het stuk al voldoende staat beschreven hoe dat het beste kan worden vormgegeven. Ik denk ook dat er al voldoende vanuit de markt, de ontwikkelaars ook genoeg innovatie aanwezig is, zin, man- en daadkracht om dat ook daadwerkelijk te gaan doen. Debatteren om het debatteren hoeft van mij niet per se. Ik denk dat er al veel goeds gebeurt.

De VOORZITTER: Dat is fijn om te horen. Ik geef het laatste woord aan de heer Boels

De heer BOELS: Dank u wel. Ik wil één ding wel meegeven aan de raadsleden die gisteren niet bij het werkbezoek zijn geweest. Ik denk dat de bottom line was: als je echt klimaatadaptief wilt bouwen dan zul je moeten bouwen met grote projecten, dat is echt wel een belangrijke. We hebben inderdaad veel discussie met elkaar, ook over het bouwen van woningen. Moet je kleine plukjes woningen bouwen, of juist grotere plukken woningen. Wil je iets doen met klimaatadaptief dan is mijn mededeling en de boodschap: dan moet je dat vooral in grote projecten doen omdat je dan gewoon veel meer plek en ruimte hebt. Het gaat ook hier niet om het bouwen van woningen, maar het gaat om het klimaatadaptatiebeleid.

De VOORZITTER: Mevrouw Hup heeft daar een opmerking of een vraag over.

Mevrouw HUP: Ik zie dat mijn college mevrouw Koolmoes iets wil zeggen. Ik weet niet of ze eerst wil? Dan sluit ik wel af als hekkensluiter.

De VOORZITTER: Wat aardig. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Geeft niet hoor mijnheer Schouten, ik heb al een paar keer mijn hand opgestoken, het werd niet zo gezien. Mijnheer Boels, groot klimaatadaptief bouwen, waarom zouden we dat groot willen zien? Waarom zouden we dat juist niet klein willen zien, of in ieder geval aan beide kanten. Waarom zou het niet klein kunnen? Is het niet zo dat we de inwoners juist willen meenemen. Dus als een projectontwikkelaar groot wil bouwen juichen we het toe. En ik vermoed dat de projectontwikkelaar er ook wel subsidie voor kan krijgen, maar als iemand met vijf woningen klimaatadaptief gaat bouwen is het toch ook goed om te juichen?

De VOORZITTER: Mijnheer Boels

De heer BOELS: Kijk als u mij parafraseert kunt u dat beter op de juiste manier doen. Ik heb het niet over kleine projecten die niet klimaatadaptief mogen zijn. Ik zeg alleen: het beeld van gisteren was dat als je echt klimaatadaptief wilt bouwen op grote schaal bij nieuwe woningbouw, je dat beter op grote schaal kunt doen omdat je dan meer middelen hebt om daarop in te zetten. Dat is het portee die gisteren werd aangegeven. Uiteraard staat het iedereen vrij om ook kleine woningen, kleine dingen, een regenton, de tegels wippen et cetera… allemaal helemaal prima.

De VOORZITTER: Mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Wat mij opvalt in Haarlemmermeer is als we grote plannen en grote ambities hebben dat ze meestal sneuvelen. En dingen zijn heel vaak duur. Misschien moeten we juist inzetten op kleine plannen en kleine aanpassingen die niet te veel kosten.

De VOORZITTER: Helder. Mevrouw Hup. Ik wil niet debatteren om te debatteren. Ik vond het wel nuttig en het stond ook in het stuk. Wat mij verraste was dat er letterlijk wordt gebouwd en dat er nog geen 1% winst wordt gemaakt. De projectontwikkelaar wil bouwen voor de bewoner maar wil er ook iets voor terugzien. Als je klimaatadaptief bouwt, zijn de kostprijzen heel hoog. Dat wil ik toch nog even hier bespreken, dat is de reden. Tot zover. Ik denk dat we alles hebben besproken. Kleinschalig moedigen wij vanuit de ChristenUnie-SGP wel heel erg aan. Als je klein begint, kun je een klein verschil maken om uiteindelijk een groot verschil, een grote woonwijk neer te zetten. Tot zover.

De VOORZITTER: Dat vond ik een heel mooi einde. Ik ga afconcluderen. We hebben het aardig besproken. We hebben met zijn allen een opgave. Dit gaat door naar de stemmingen op 14 juli a.s. Ik dank u voor uw betrokkenheid en ik zie u graag een volgende keer. Dank u wel en ik sluit de vergadering.